

Đông-Pháp Thời-Báo

DEPT LEGAL
N° 1207

ABONNEMENTS
Indochine Union postale
Un an. 8\$00 Un an. 10\$00
Six mois 5 00 Six mois 6 00
Annales Légales
5250 la ligne de 6 points sur justification de 9 cécros quelle que soit la page.
Annales Commerciales
On traite à forfait

NĂM THỨ NHƯT SỐ 34
NGÀY THỨ HAI
30 JUILLET 1923
Tổng-lý kiêm Chủ-bút:
NGUYỄN-KIM-DINH

LE COURRIER INDOCHINOIS

報時法東

MỖI TUẦN XUẤT BẢN 8 LẦN
NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BÁO QUẢN

51, đường Mac-Mahon, 51

SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)

SỐ: 324

GIÁ BÁN
Đông-Pháp | Ngoại-Quốc
Một năm. 8 \$00 | Một năm. 10 \$00
Năm năm 5 00 | Sáu tháng 6 00
Mua báo phải trả tiền trước.
Thư và Mandat để gửi cho M. Nguyễn-Kim-Dinh.
Lưu báo về việc bán báo hay là việc tư xin thương nghị trước.

QUYỀN TỰ NHIÊN CỦA XÃ-HỘI

Người ở trên đời phải giữ phép của đời làm trước, phép của đời là quyền phép tự-nhiên, mà quyền phép tự-nhiên về phương-diện nào? Về nơi mỗi người trong xã-hội, ai làm phải người ta dạng khen, ai làm quấy người ta dạng chê, thông thì không ai dám căm. Người nào mà biết kiên nhẫn quyền tự-nhiên của xã-hội là người phải; người nãn, người lãnh, người tốt; người nãn mà lớn để quyền tự-nhiên của xã-hội thì là người xấu, người hung, người hèn, người tệ. Người biết kiên nhẫn quyền tự-nhiên của xã-hội thì vậy: làm phi-nghĩa sợ người ta ghét, làm phi-lễ sợ người ta cười, làm thấp-thỏi sợ người ta chê, ở kiêu-cần sợ người ta bĩ, đi sai đường sợ người ta rầy, nói sai lời sợ người ta bắt. Cho nên hạng người ấy hàng trau mình sửa nết, giữ nghĩa gìn nhơn, lời nói ra cũng đoái xét nết làm, chuyện làm ra cũng đoái xét lời nói.

Kể không kiên nhẫn quyền tự-nhiên của xã-hội thì vậy: Tuy chuyện phi-nhơn phi-nghĩa mà lợi cho mình thì cũng dám làm, lời bất-hiếu bất-trung mà vui miệng thì cũng dám nói, có một hai chút hơi đồng tiếng kèm đã khoe-khoan làm về phường-ông, thuộc một ít chữ lem-nhem đã làm tuồng văn-sĩ, coi thiên-hạ như chẳng có, dóm xã-hội như không người, rất dỗi dều làm quai loan luận-thương, mà cũng chẳng biết sợ quyền tự-nhiên của công-chúng.

Xét lại quyền công-chúng của ta nơi thời-kỳ này cũng hiếm lắm, dường ngo lơ không vì tới đạo đời, cho nên kẻ phạm ngaoan nòng lún chỉ khi hoá miệng mồm, muốn làm chi thì làm, nói chi thì nói. Cho đến đời phong-di

lục-diệt cũng than dài rồi để vậy mà coi, bởi thế mới càng ngan như sông bủa dưới gành, lớp sau để lớp trước, không ngời thứ chi cả. Nói cho cùng đời này dầu trắng-vu thế đạo, lại cho hàng đời chiến-quốc bên Tàu hồi trước hay sao? Mà thứ ấy đừc Khổng-Tử thấy đàu suy, người kèm bắt đầu lòng, làm bộ Lễ-Sử là kinh Xuân-thu, phải khen quấy chê, làm cho kẻ con-giặc tôi loạn đều rùng sợ. Đến đời đương đời người ta gọi đặng một lời khen sang như mẽ áo cảm-báo, bị một tiếng chê sợ đường bủa vớt.

Như đời Tam-dại cũng hèn Tàu, thứ ấy vì Trịnh-Vệ dầm-phong mà trắng nhiệm đến nước khác. Đến lúc vua Văn-Vương cai-trị ra chánh-hóa cho dân nhờ, thì phường què-môn trình-chánh hết thời tá dầm. Cho nên có thơ Yêm ắp hàng lý là thơ của con gái rầy con trai không chịu áp-nết cầu-hạp như trước nữa, có thương nhau muốn nhau thì phải có lễ nghi, gủ cưới cho rõ-ràng mới đặng. Như vậy há chẳng phải là nhờ bực thương-lưu trong xã-hội mà cảm-hoà đặng đều lãnh sự tốt ấy sao?

Hồi này vận-mạng càng xây, lòng người càng dỗi, nên bực thương-lưu ta dường như không quan đến đạo đời, còn quyền tự-nhiên thì không ai kiên ai sợ. Có người dám làm lếu mà không lo ai cãi, có kẻ dám nói bưng mà không lo ai rầy; mà cũng là, nếu chẳng có ai cãi ai rầy thì chuyện mình làm, lời mình nói mình xét lại coi có đáng hay không, như chánh đáng thì thời, nếu không đáng thì mình tự rầy tự cái lấy không đặng hay sao?

Nguyen-Tien

VĂN UYÊN

CẢNH MUA TẠNH

Hồi-này mưa dầm dục trời hè, Bầy-giò đã tạnh nắng vừa se. Huệ kìa gục mặt còn nhim-nhìm, Chím nọ xúng lòng dợn sập-sè. Viết trức về trời vài bức gấm, Dầu gà in đất ít chùm tre. Cối bờ rữa sạch trần ai cũ, Hết thăm rồi vui cuộc chẳng dè!

Nguyen-Tien

BẢN DẠ SẦU

Phụng họa Nguyễn-Tiên.

Nguyễn-Vân
Trần-trọc quanh đêm bởi có nào? Lòng như muối xót ruột như nào. Tiếng gà khoan nhất reo tôi đoạn, Giọt lụy vẫn dài dưng biết nào. Tráng chọc giũ-hoè khôn nhứt thấu, Giỏ dầm hồn-bướm khó hay cao. Ven thêm giọng để ngâm tru-liệt, Cảnh ấy tình này mãi thế nào?

Phú-tuần-Năng

CUÔNG-ĐÀM

TRANG THƯ'ONG

Cách ba bốn năm nay ngọn gió lộng chạy thời một lúc rất mạnh, đến nay háy còn thổi hiu hiu. Từ ấy Annam ta mới thông dụng hai tiếng «Tranh-Thương». Hai tiếng ấy làm tâm trí ta không biết bao nhiêu giãy, bao nhiêu mực, bao nhiêu ngời viết, ấy là không hề công người viết.

Tranh thương các nghĩa nôm là giành mà buôn bán. Nhưng giành với ai? Hồi câu ấy thì đến con nít cũng trả lời giành giành với người đi-quốc, nhứt là với Khách-Trừ. Ta tranh lâu nay có công hiệu gì chăng? Có người làm việc các sự Nhà-nước, và các hãng buôn, thì phải xuất các thầy bầy ra buôn bán chơi, chứ không dám nổi động tới mấy đống xe-kéo.

Khách-Trừ qua Annam, phải dồng không có đem theo vốn liếng gì. Ban đầu làm công với các tiệm lớn, lần lần kiếm nếm ba trăm đồng bạc vốn, lập ra một tiệm nhỏ. Hình ra nói Saigon, không biết bao nhiêu tiệm bán lẻ mà kè, cuộc buôn bán của họ vững chắc là tại họ có nhiều liềm như vậy, ta thử làm cho tuyệt cái gốc ấy đi, may ra tiệm lớn không còn bán sỉ cho ai được, có phải dồng của. Nhưng e rằng khó, khó lắm, khó quá, thiệt khó. Ngồi gủ đầu gủ tai: mà than khổ đến ba trăm năm, hay là làm tâm ngàn bài thơ bác cả, rồi ra dầm dục công đó.

Khó là tại làm sao? Tại mấy chủ khách bán lẻ đó có vốn nhiều hay là tại họ có học nhiều? Buôn bán nhờ thì cần gì vốn nhiều vốn ít; nghĩ kỹ thì không lẽ họ học năm ba năm chữ Tàu mà họ hơn được mấy thầy ở trường Nách-Lu ra. Hay là ta thua họ, tại cái bản luận? Nếu cái gốc gác của họ mà thịn sự quĩ kính thì ta nên mua một cái mà lập quĩ, còn phải cho con cháu vào trường thương mãi mà học làm chi. Hay là tại những hàng của họ bán đó đều là hàng Tàu, nên ta tranh với họ không được? Tôi xin kể những hàng họ bán ra mà nghe chơi: Thuốc hút thì của Tây hay của Annam trồng trên Gò-Vấp, gạo cuối không phải Hương-Côn chờ tại, liềm mà đường dậu cũng lấy ở nước ta, nước mắm cũng vậy, dầu lửa thì họ mua của các hãng Âu Mỹ, rượu trắng của họ rượu Anh-Tây, các thứ rượu tây cũng không phải bên Tàu làm, đến cày, mùt áo, kim chỉ v. v. các món ấy không có món nào mà trời đờ riêng cho một mình chúng nó buôn. Ngoài trừ nhơn, đến với, giầy vàng bạc, là những đồ bên Tàu đem qua, nhưng ta không có mấy món ấy thì cũng không đến nỗi chết.

Ta thua họ tại hai cơ: một là họ thông địa-lời, giầy phở nào họ cũng chiêm hai đầu, gủ đường ngã tư họ choán trước: hai là họ chịu khó hơn ta. Họ đã làm tới ông chủ tiệm mà có bực xe-kéo nào về ngồi tiệm biểu dồng ba sự rượu, họ cũng đi dồng liềm chờ không sai ai; còn nếu ta đã làm ông chủ tiệm như họ thì bác xe-kéo ấy phải khóm rơm thưa « thưa thầy cho tôi xin ba sự rượu », và phải sắm trước một thùng hàng dồng để chủ kêu mà da vào lén cho anh liềm.

(Xin coi tiếp qua trường thờ nhĩ.)

Thăng Thưởng

- Vì lời nghị ngày 12 Juill 1923, qui-vị kể lên sau đây đặng thăng-thưởng kể từ 1er Juill 1923 về số Flottille và Materiel Mécanique Nam-kỳ:
Chức Mécanicien hạng nhì: Nguyễn-vân-Hồng.
Chức Mécanicien hạng ba: Huỳnh-vân-Tiêng và Phạm-vân-Lâm.
Chức Caporal Chauffeur hạng nhất: Trịnh-vân-Lang.
Chức Caporal-Matrot hạng nhất: Lê-vân-Thính.
Chức Matrot hạng nhất: Nguyễn-vân-Nhỏ.
Chức Chauffeur xe-hơi hạng nhì: Trần-vân-Mây.
Chức-Chauffeur xe-hơi hạng tư: Hồ-vân-Quang.
- Vì lời nghị ngày 12 Juill 1923, qui-vị kể lên sau đây đặng thăng-thưởng kể từ 1er Juill 1923, trong ty Mật-Thám Nam-kỳ (sở Giáo-Nghiêm):
Chức Thống-phân hạng nhất: Ông Nguyễn-vân-Dương.
Chức Thống-phân hạng ba: Ông Lưu-vân-Lão.
Chức Thư-ký thiết-thợ hạng nhì: Nguyễn-thanh-Lông.
Chức Thư-ký hâu-bổ hạng ba: Lê-vân-Nghi và Trần-quang-Thông.
Chức Thư-ký học-lập: Nguyễn-vân-Sang.
- Vì lời nghị ngày 12 Juill 1923, qui-vị bia danh sau đây đặng thăng-

thưởng kể từ 1er Juill 1923, Chức Cai Phó-tổng Nam-kỳ:

- 1° Chức Cai-tổng hạng nhất: Trần-vân-Trương, (Biênhoa); Trần-vân-Hải, (Mytho); Nguyễn-hữu-Dục, (Giadinh).
2° Chức Cai-tổng hạng nhì: Đỗ-khắc-Tý, (Soctrang); Vương-quang-Trực, (Châudoc); Lê-vân-Vinh, (Mytho); Lâm-quang-Chiếu, (Soctrang).
- Vì lời nghị ngày 12 Juill 1923, qui-vị kể lên sau đây đặng thăng-thưởng kể từ 1er Juill 1923, trong ngạch nữ Trợ-giáo Nam-kỳ:
Chức nữ Trợ-giáo hạng nhất: Lâm-thị-Vân, Huỳnh-thị-Sinh.
- Vì lời nghị ngày 12 Juill 1923, qui-vị kể lên sau đây đặng thăng-thưởng kể từ 1er Juill 1923, trong ngạch Giáo-huấn Nam-kỳ:
1° Chức Giáo-lập hạng nhì: Đỗ-vân-Ngo, Nguyễn-vân-Dật, Đoàn-vân-Ban, Lê-vân-Giỏi.
2° Chức Giáo-lập hạng ba: Lê-vân-Công, Huỳnh-công-Chánh, Trần-lân-Chức, Nguyễn-vân-Chương, Lê-vân-Hưng, Nguyễn-vân-Hồ, (Cholon); Ngô-ngô-Công, (Giadinh); Huỳnh-vân-Xuyến, (Chinh); Phạm-kim-Chiến, Lê-công; Miếu, (Cantho); Bùi-quang-Biểu, (Biênhoa); Tô-vân-Phóng, (Biênhoa); Nguyễn-vân-Tĩnh, Dương-ngọc-Anh, Nguyễn-dinh-Công, (Bentre); Huỳnh-hữu-Duyên, (Tâynh).

TRUNG-HOÀ CÁCH-MANG

(Tiếp theo)

Viên-thế-Khải tiếp lấy mặt-chỉ rồi nói: Bệ-hạ có truyền báo đều chỉ nói không? Vua nói không, Khanh cứ làm theo trong mặt-chỉ thì đủ. Viên-thế-Khải hạ tay ra về, đến phủ đỡ ra xem, thì thấy trong mặt-chỉ dạy Viên-thế-Khải ra Thiên-Tân giết Vinh-Lộc vương-thần đi, rồi thủ hết binh-quyển đó kéo về kinh vậy hoảng thành, bắt các quan phải thủ-cự chém hết, rồi chia tui ta sẽ lo chánh-sách duy-tân mới đặng.

« Khanh-quan xét coi, Viên-thế-Khải có xứng mặt chỉ hay không? Chớ chỉ Tây-thái-Hậu chẳng giếm-quyển, Viên-thế-Khải chẳng gủ phân vua Quang-Tự, thì hôn-tộc bên Tàu làm nó-lệ Mãn-Châu biết đời nào mà lập đặng công hóa dân-quốc như ngày nay đó vậy. »

Rạng ngày Viên-thế-Khải lên xe-lừa về tới Thiên-Tân, vào ra mảc Vinh-Lộc vương-thần, rồi trao mặt-chỉ cho Vinh-Lộc. Vinh-Lộc thấy mặt-chỉ thì tiêu hồn mất vía, riết về Kinh vào Hy-hoà-viên nhào lạy Tây-thái-Hậu mà khóc, cái cách trầm nhuật như vậy là hay. Tây-thái-Hậu đương lúc trời chiều ngoan cảnh ngoài Huế-viên, thấy chuyện quái gờ như vậy bên hồi rằng ai làm cái thói gì vớ trớ quá vậy? Vinh-Lộc tâu rằng: tôi là Vinh-Lộc cầu Lão-phật-già cứu mạng. Tây-thái-Hậu hỏi: Khanh là Vinh-Lộc đương làm Thống-đốc Trực-Lỵ, ta không chĩ, triệu sao dám bỏ chỗ trong nhĩm mà lên về kinh, lại vào cấm cung mà cầu cứu nỗi gì vậy? Hay là người điên cuồng sao chớ? Vinh-Lộc tâu rằng: tôi chẳng có bệnh cuồng chĩ, nhơn có chuyện bức lảm, xin Thái-Hậu nương-nương cho phép tôi tâu thì rõ. Thái-hậu hỏi ý, bên dưới kể nói-giám đi hết, để một mình Lý-liêng-Anh ở hầu mà thôi. Vinh-Lộc lấy mặt-chỉ của vua Quang-Tự đưng cho Thái-Hậu, Thái-Hậu xem rồi trong lòng ghim quạ, mà ngoài mặt thì nói hồ thung dưng rằng: việc này thiệt quá vậy chăng? Vinh-Lộc tâu rằng: Viên-thế-Khải giao cho tôi tại Thiên-Tân hồi giờ ngo, thì tôi lật-dật lên xe lừa về đây xin Lão-phật-già cứu mạng. Thái-Hậu nói: vậy người đi truyền đi các đại thần đến đây bàn nghị. Vinh-Lộc vưng đi. Trong giây phút các Đại-thần đều đến Tây-Huyền ra mảc Thái-Hậu. Đường-suất-Y tâu hỏi sự do. Thái-Hậu đương hết mặt-chỉ của vua cho các Đại-thần nghe thì các Đại-thần xin Thái-Hậu dạy lẽ nào. Kéo xảy ra họa lớn. Thái-Hậu gặt đầu, rồi hỏi Vinh-Lộc rằng: người về kinh có đem binh theo không? Vinh-Lộc tâu rằng: gủ đi không kiếp dam binh về kinh song tôi có dân Viên-thế-Khải điều binh về kinh một ngàn,

sáng này xe lừa tới thì có. Thái-Hậu nói: sáng người riết về Thiên-Tân ngàn đón bắt đặng nghịch cho hết, đưng cho chúng nó trốn khỏi, trong triều để đó mặc ta. Nghị khiến xong rồi đều lui về hết.

Trong lúc hội nghị ấy có tên Tôn-thái-giám nghe rõ sự tình, riết qua lầu cho vua hay. Vua biết việc đã bại rồi, ắt là phải hại, bèn chạy tới dụ trao cho Tôn-thái-giám, cấp Tôn-thái-giám dam dụ cho Khương-hữu-Vi, trong dụ dặn phải đi tức thì chẳng nên trì hoãn. Khương-hữu-Vi đưng chĩ hoàn kính, cự lỵ hành trang lên xe lừa đi ra Thiên-Tân, liền xuống tàu đờ ra Thương-Hải. Việc rất gấp rúc không kiếp cho hạn đồng-chĩ hay, cho đến em ruột là Quảng-Nhơn cũng không kiếp nói.

Còn Vinh-Lộc thì còn chớ xe Thiên-Tân tới đặng thâu một ngàn binh của mình hầu giao trấn cứn thành rồi sẽ về chuyễn xe lừa. Vì có ý mà Khương-hữu-Vi đưng thoát. Đêm ấy vua trần-trọc ngủ không yên giấc, trời vừa sáng ra triệu đặng lo việc thũ về các quan. Mớ ra khỏi điện có giám trong Tây-huyền-Cung đem ý-chỉ triệu vua vào cung lập tức. Vua nghe chĩ triểu trong lòng hồi-hộp lo sợ biết bao, phải theo giám vào cung mà lòng đã bĩ rồi! Vào đến cửa Tây-Huyền gặp Lý-liêng-Anh dác tui nội giám tới đó, nó khô g thêm làm lể mà chớ, lại còn làm bộ nghinh-huých mà nói rằng: Lão-phật-già dạy vạn-tuế qua Dinh-dải mà hần chuyễn. Vua theo chuyễn nó qua đến Dinh-dải, vua hỏi: Thái-Hậu chưa đến sao? Lý-liêng-Anh trả lời một cách xúng-xắn rằng: Chờ chũm nữa Từ-giáe đến. Khanh quan nghĩ đó mà coi, tôi nào dám ăn nói với vua ngan tán quá lể như thế. Vì tháng Lý-liêng-Anh làm chức Thái-giám tổng quản, nó quán hết các nội giám, mà Hoàng-thái-Hậu yếu nó quá chừng. Mà lúc này là lúc vua mảc tội với Thái-Hậu, Thái-Hậu đưng giận hung, cho nên nó thừa thế đó mà nó cũng hân-hỉ-vui như vậy. Đã biết cái thói hèn-huon thì bũy đua phe gian nịnh là lể thường, song nó là người Hòn mà Thái-Hậu yếu đưng nó, nên nó hiệp người mản chũng cho là tui chĩ nó trong một lúc. Tuy vậy mà ba mươi đời quán lịch hết yếu rồi cũng ra ma, nếu trời cho nó lâu dài, thì còn ai chịu cho thũ. Còn Vua Quang-Tự làm sao mà yếu quá đi vậy, là tại mang ơn Thái-Hậu cho nên kinh thũ hơn mệ đã quen; muốn rõ bởi cơ sao mà Quang-Tự nhờ Thái-Hậu háy nghe lớp Thái-Hậu kể tội Quang-Tự đây thì rõ.

Viên-Hoành (Còn nữa)

CÁCH NGÔN TÔNG TẬP

— Một nhà triết-học kia nói rằng: « Trong loài-thú rừng, con thú mà đáng ghê đáng sợ hơn hết là kẻ nói hành (nói lên) người ta. — Còn trong loài-thú nhà, là kẻ đua-bợ. »

Chúng ta háy đó xét coi những kẻ mà không chịu khen ai lại hay chê bai người ta, coi ra thế nào: Chúng ta sẽ nhận biết rằng máy kẻ đó là máy kẻ không ai ưa bao giờ.

Nguyễn-lân-Trinh lược dịch.

linh mà khen — Vì ganh ghét hoặc không hợp ý mà chê — Ấy vậy ta đưng thấy người khen mà vội tự-dãc — đưng thấy người chê mà vội tự-hỗ. Đưng thẳng ta cứ đi — lo vuồn trốn trách nhậm. Việc chi lường-làm ta trách ta là việc quấy. Ta do đó mà làm — mệc đầu miệng ghê khen chê!

Nguyễn-lân-Trinh.

KHEN CHÊ

Tình đời khen chê không chừng đờ — không gì làm mực thước, không gì làm công bình — Vì đua bợ càng sanh mệc cãm-

HỘI NHÀ MÁY XAY LÚA VIÊN-DÔNG (Rizeries d'Extrême-Orient)

HỘI NẮT DANH VỐN HUNDRED 25 TRIỆU QUAN TIỀN LANGSA ĐỀU ĐÓNG TẮT SỐ Ở TẠI SAIGON, ĐƯỜNG BELGIQUE, MÓN BÀI SỐ 15. - NHÀ MÁY XAY VÀ KHO TRỮ Ở TẠI CHOLON

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA

MUA LÚA VÀ LÃNH BÁN LÚA - GIỮM TIỀN LÚA VÀ THẺ LÚA - LÃNH LÚA GỬI KHO

TRƯỚC KHI BÁN LÚA xin hỏi bản hiệu; nếu vị điều-chủ nào mắc đi không đúng thì viết thư cho bản hiệu sẽ đến viếng mà bản luận. - MUỐN HỎI CHI THỈ BỒN HIỆU

SẢN LONG CẤT NGHĨA CHO HẾT.

Phòng việc: ở tại đường Belgique, món bài số 15

CÓ ĐẶT HÀNG NGÀNH TẠI CANTHO và có lập thành mua lúa nơi các chỗ thị-từ.

(Tiếp theo)

Ta sẽ hơn khách-tru về những cơ sau đây: một là họ phải làm công cho tôi năm mươi năm mới đủ vốn mà khởi sự. Còn ta đã sẵn vốn. Vấn đề ở đây? Ở trên cơ và hai mươi tay máy thêm chờ đợi mà xa. Minh chơi nhà-hàng nhà-ngủ hay dành bài cáo năm ba tháng. vốn ba tất lướt lợt vòng đi cầm để như chơi. tôi thông tay ngày thay giấy đòi ba lần rồi xuôi chỉ hai bảy trở về xin ta mà mà chước ra cũng không khó gì. Huống chi cầm vàng mà lập tiệm thì chắc là bỏ nhỏ vợ phải nghe. Một là có tiệm thì phải ở nhà mà lo, mà coi chừng, khỏi phải đi chơi. vợ khỏi mặt công trở lại sự-tử-là-dông: hai là-ba-lang để ở đình đền thì thêm thông thêm kỹ mà người ta kêu là thương nghiệp chủ một sự danh-vọng. Thấy nào có can-dảm thì nên bán phần đi mấy lượng, không cầm làm gì cho tốn tiền lời, đến chừng thì vợ có hay cũng không lẽ đẩy mình ra Côn-Nôn. Ta có biết tiếng này, ta đi bỏ hàng của máy hãng Âu Mỹ, vợ tận ông chủ mà mua không đồng lời chủ Mui-chinh, khỏi một tiền huê-hồng. ấy là hai đầu ta hơn.

Ta đã có công an việc làm, có lương tháng, tiền nhà tiền ăn không trông mong vào cái tiệm, hàng bán mau chậm cũng không cần làm, ấy là ba đầu ta hơn.

Ta là người Annam, mỗi giấy phở ta ở chợ là người đồng-bung phân đông hạn, hề lập tiệm rồi thì ta đến từ nhà đọc một bài di-cu nói về vấn-đề tương-thần trong-ai, nếu ta

bản đồng giá với khách-tru hay là họ đi một đời chết, chắc ai cũng mua hàng của ta, ấy là bốn đầu ta hơn. Bây giờ đây, mấy thầy làm việc nhà-buôn thì nên lập trước, lần lần đến mấy thầy Nhà-nước mà không phải đi đi Luc-linh. Thêm chỉ thầy nào không dám chắc là trọn đời ở Saigon thì cũng không nên nghĩ. Nghe nói ngoài Bắc-kỳ mấy thầy hay cho vợ buôn bán, chồng có đi đi lách khác, vợ ở nhà cũng cứ buôn, chồng đi làm xa một tháng về thăm vài lần cũng đủ có con, không cần phải ở nhà luôn.

Có một điều bất tiện là có luật cấm vợ người làm việc Nhà-nước không được phép buôn bán. Nhưng mà cũng không phải ngan trở ta cho máy, ta lại lấy tên mà vợ hay ta vợ mà ở đình ba-lang cũng được. Hay ta thế điều đình với hội Nam-kỳ thương-mại? Mấy thầy nghe tôi, thì phần riêng mấy thầy lại được một sự lợi là mấy thêm mức buôn bán không cần tốn tiền lời, không cần phải ở nhà luôn.

Nhưng mà tôi xin khuyên một điều là đừng có mua chịu hay là đi vay mà buôn bán, như vậy thì không may ai, không biết anh chủ nợ là gì, thì không ai bắt mình mà giam tù. Con một nỗi ta mà vợ thì đáng lo thôi. Buôn may bán đức thì như gấm thêu hoa, một mai buôn thua bán đi sự cá-tiêng cá-lồi. Phần ấy tôi xin chịu, hề ai lo mà ta mà vợ rầy-rà thì noi lại tôi xin chịu, hỏi tôi là tháng nào thì nói lại.

Chứng sĩ: THẮT-LANG.

DÔNG-PHÁP-THỜI-SU

GIÁ BẠC

Table with exchange rates for various banks and locations like Kho Nhà-nước, Ngân-hàng Đông-Pháp, etc.

GIÁ LÚA

Table with rice prices for different grades and locations like Vinhlong, Gocong, Baixau, etc.

Rủi về xe-hơi

TAYNINH. - Hôm chúa-nhật ngày 22-Juliet 1923, M. Nguyễn-kim-Nhân, commissaire của hàng tàu Nam-vân, ở 12 Nguyễn-thị-Liên, 1 đứa con trai nhỏ 3 tuổi, 1 người Tý-nữ là Nguyễn-thị-Thú ở làng Diên-Hoa Mytho ở Huế cùng nhau quyết lên Diên-hoa mà đi, cũng lại mượn xe-hơi của Madame Nguyễn-Dông ở đường Paul-Blanchy số nhà 107, hiệu xe Dodge, số thứ tự C. 1201. Người Chauffeur tên Ngô-vân-Thế cầm bánh với đứa phụ người kể.

Lối tâm giờ buồn-vai chạy lên tới Trưng-Bàng, cách xa Gò-dầu-hà chừng một ngàn thước. Tới khúc đường quanh vĩa thấy xe Delahaye của M. Hữu đưa bộ-hành ở trên elay xuống, cầu xe chừng sáu thước, không biết tại sao mà cái xe Dodge lại lủi đầu vào trong: gốc cây sau đụn bên lề đường. (Tôi ra thì Chauffeur khai tại bán xe trước số. Còn người chủ mượn xe hơi lại nói tại chạy mau quá trở lại khúc quanh lủi-đầu tránh mà quá tay) ở đó là xe dựng lên thành một đống, người lái nguy hiểm-thiệt tram bề.

Xe tuy bề mặt cũng chẳng tệ chi, nhưng hai cho một người Tý-nữ là Nguyễn-bí-Huê 15 tuổi phải bị gãy chân. Bất thường thay! đã cam làm phần đời con phải gánh đầu tai họa. Còn bao nhiêu, rất may, đều khỏi hại, nhưng mà Nguyễn-thị-Liêu bị mất hết một chiếc vàng đeo tay có hạt xoàn giá đáng 60000 (không biết bởi sao) cần dịp có xe M. Hữu chở người bệnh xuống nhà thương Trưng-bàng hó rịch.

Còn phần sự người Chauffeur: Chờ tưởng chạy mau rằng đang mặt chẳng may đụng gốc phải xanh này.

Thanh Văn

Đổi tên trường Đại-Tập Hanoi (Lycee d' Hanoi) lại HANOI. - Theo lời nghị của quan Toàn-quyền Đông-Pháp đã ngày 21 Juillet 1923, trường Lycee d' Hanoi từ đây sẽ kêu là Lycee Albert Sarraut.

Vụ tên Phạm-vân-Tu bán chết tên Linh Huỳnh-vân-Say. SAIGON. - Toà Đại-linh Saigon hôm thứ hai 23 Juillet đã xử xong vụ này rồi. Toà kết án như vậy: Tên Phạm-vân-Tu đit Đồng-xân-Sen đit Mai-vân-Thái bị xử tử.

Mất sự bình an vì đâu? LONG XUYỀN. - Con người ở nhảm thời-dời Kim-tiền này thật không phải dễ chết nào. Mỗi ngày đều phải làm lụng công kia việc nọ, có khi đến đời quên cả giấc ngủ bữa ăn, thế mà cũng chưa ít đủ chi-độ thể-nhi trong mấy năm dài tháng vẫn. Ban ngày thì phải cực nhọc không ngớt tay, ban đêm nhớ có giấc ngủ mà đôi-bỏ sức-lực lại. Thật giấc ngủ là một thần thuốc để dưỡng thân-thể để lao động quá hay, người đời ai ai cũng công nhận như vậy.

Ở đầu thất tôi không rõ, chữ ở châu-thành Longxuyen của tôi đây cái giấc ngủ của anh em chúng tôi thất là trái-trở-làm. Công việc khó khăn làm mất sự yên-đàn, mất sự ngủ nghỉ của chúng tôi mới xảy ra chừng bốn năm tháng nay, nhưng có ai biết kêu ca làm sao và gìn giữ làm sao. Nay tôi viết mấy lời xin với ông Tổng-lý ở "Đông-Pháp Thời-Báo" là một tờ báo hiện nay có giá-trị nhiều, xin hành giúp đỡ cho người có quyền xem lấy mà sửa việc trị-an

cho chúng tôi nhờ. Luôn dĩ chúng tôi cũng xin ông chủ-bút tờ báo "Tribune Indigene" để ý vào những lời tôi sắp kể sau đây, hầu kêu ca thế nào để chúng tôi được bình-an mà lo việc làm-thời trong neo lợi đường danh, ấy là một việc giúp ích cho đồng bang, mà cũng là bổn phận của bậc tài mà người Annam nên để ý vậy.

Nhà ông Võ-thế-Bảo bị kẻ trộm cạy cửa lấy đồ rất nhiều. Chừng trưa, mà quân giặc-khẩu đờ đặt trên bốn trăm ngàn bạc.

Rê xã Long là chủ xe-hơi, ở Cantho người xe-hơi lên Longxuyen vừa tới chợ bị chẹn mấy lát đàu. Cách ít ngày M. Hoài, Lương-y bổn-quốc ở Vinh-long mới đổi lại, cũng bị quân gian cạy cửa lấy đồ rất nhiều. Chừng nửa tháng nay, hương thân Thạch ở Thố-thời đi hỏi việc quan, bị tên Cang chẹn trước đồn lính-tập. Mới đây lại có một người đên-bà bị giết đây chiến tại cầu sắt Henry, kêu police hơn nửa giờ mà không có một tên lính nào lại. Ấy là việc trên bộ là nơi lữ hành canh gác rất hăng hoi mà còn như vậy.

Dưới sông thì ghê đầu dựa theo lực lịch gần chợ, thì không đêm nào mà ghọt tiếng là: Bối-bối; nghĩ có làm chưa?

Từ ngày quan lớn Pommez đổi lại cai-trị xứ Long-xuyen đến nay đã gần hai tháng, sự công-linh chánh-trực của ngài đã thấy lần lần truyền ra. Mới đây M. D... là Thông-ngôn Sơn-dâm lại đổi về sở Tọa-tác, ai này đều chứng hững mà không rõ tại làm sao? Và lại chúng tôi nhớ Nhà-nước Đại-pháp bảo-hộ, mà được thái-bình vậy chúng tôi muốn thái-bình mà thôi; chúng tôi muốn sự tuần-thành phải canh gác hăng hoi, như là bắt cho được mấy sống đê-bác thì quân gian-tặc mới có môi trử tuyệt được cho. Chớ chúng tôi không có cần chi tiền phạt dưỡng mương, mà mấy tên lính cứ hăm hăm với ba tên Kiách-trú. Còn sự bình-an là việc hệ trọng của dân châu-thành thì lợi sơ xói.

Mong rằng qui quan đề mắt vào sự tuần-thành thì chúng tôi hết sự cảm đội ơn cao dức rộng của qui quan vậy.

Dân châu-thành. - NƠ-CU-SÈ

Lệ tất cả ở làng Phú-Nhơn

QUẢNG-NGÀI. Làng Phú-Nhơn ở gần phố Thu-Nã có cái đầm dài, mỗi năm thường có cá rất nhiều. Mà lệ làng nghiêm cấm không ai được tự tiện tới đầm chài lưới, lảng sức dân bỏ chài có xuống đầm cho cá ở và canh giữ quanh năm rất nghiêm nhặt.

Cứ mỗi năm thì chiều mừng hôn-tháng năm thì hơn dân mang đồ bắt cá đến tụ tập nhau chực sẵn trên bờ đầm, đợi làng đem lễ vật đến cúng miếu bà Thánh-Phi trên tả ngon đầm ấy, hề khi nào cúng xong thì làng đốt một tiếng pháo tre lớn làm hiệu, thì hơn dân mới dám dùa nhau xuống đầm bắt cá, lưới, chài, nơm, rờ, xô dầy nhau rầm la, tranh đua bắt chộp bốn năm trăm con người đặc cả đầm, trông rấtnao thiết vui-vẻ, còn trên mặt đầm thì cá nhảy lung tung trắng xóa từng bầy trông rất ngoạn mục. Làng cho dân bắt từ lúc xế qua đến mặt trời lặn thì thôi. Lúc bắt xong mấy người cắt rờ, cá nhiều phải chia ba phần, làng thâu một phần để bán lấy tiền phụ cấp trong đình miếu, còn bao nhiêu cho ai đem về nhà bán để cúng mừng năm.

Năm nay trời được hơn vài mươi thùng cá, thế mà các ông già cả trong làng còn nói ít hơn mọi năm trước và người làm cá cũng giảm bớt đi nhiều, chớ mấy năm trước cá nhiều, người cũng đông, người ở ngoài cũng như ở Quảng-Nam, lán-oan cũng vô, người ở trong như Mô-đực, Đực-phủ cũng ra mang đồ đến đầm ấy mà bắt cá. Năm nay tuy người ít hơn mọi năm mà cũng vui vẻ như hội. Cái lệ này trải qua hơn hai ba trăm năm mà cũng không đổi đổi, đáng ngợi khen cái mỹ-tục của làng này lắm thay!

Thơ đầu sản đầu lưà. Hồi bé anh em chúng bạn ơi, Mua đầu này thiết rẻ thì thôi, Hàng này hiệu Ach-xô-va-tép, Kể từ ngày nay bán khắp nơi.

HÀNG MỚI QUÀ

BẦY CHUỘT (Thư bầy này nhay làm, hề có chuộit lại ăn thì nó đập chết tức thì; nhưng con không ấy một). Thử bầy bằng sắt một cái. 0 50 Thử bầy bằng cây một cái. 0 40 Thử bầy gài chuộit nhỏ. 0 15 Béchaud à alcool 1 cái. 0 80 Canne de voyage en campagne một cây. 0 60 Canne de promenade poignée corne 1 cây. 0 80 Đồng-hở-ré hiệu Allemand, ré 7 lán, kèm chỉ giờ bằng radium, đêm tối ngó thấy một cái. 4 50 Khẩu áo lính chụp 6 Postale (celluloid), một cái. 0 30 Và nhiều thứ khác rất đẹp. Mèn nhiều thứ tốt, giá từ 25 50 tới 10 50; Drap de lit, taie d'oreiller cho con nít nhỏ 2 3 tuổi bằng laine, kiểu tối làm (Burnous) một cái 4 00. (Mua sỉ có giá riêng).

NGUYỄN-DỨC-NHUẬN 73 Ed. de la Somme SAIGON

TRÂM NAM KHONG PHAI NHÀ HOA CHON DUNG NGUYỄN-DỨC-NHUẬN Số 73, Boulevard de la Somme (NGANG GAI XE LỬA GIỮA CHỢ CỎ) SAIGON

Thợ vẽ tiệm này đã có hàng cất tới nghiệp nổi trước xấu nghệ, và được 3 cái húng-cấp Đẩu-xảo Hanoi; mỗi năm rồi dự cuộc Đẩu-xảo thành Marseille lại được thưởng húng cấp và Médaille rất xứng đáng. Hình vẽ thiết tinh xảo và để trăm năm không phai.

Chư qui vị muốn vẽ xin gửi hình chụp đến hoặc viết thư hỏi, tiệm này sẽ gửi cho một tờ cáo bạch có biên rõ thuật tất giá cả và các nghĩa phẩm.

HÀNG CHÁNH BEN HUÊ-KỲ HIỆU: ASSOCIATED OIL COMPANY OF CALIFORNIA. E. U. A.

Hãng: ASSOCIATED OIL COMPANY OF INDOS-CHINA LTD làm Đại-lý toàn cõi Đông-Pháp, món bài số 34 đường Lefebvre Saigon.

LỜI RAO. Vì đã đến kỳ ra công-ty "Hotel du Mekong" kêu là Cửu-long-giang Khách-sạn là một cái nhà lán bán rượu lễ và phòng-ngủ ở tại góc đường d'Espagne và Roland Garros tại chợ chánh Saigon, cho nên trong Công-ty định bán nhà buôn ấy.

Vậy ai có muốn mua nhà buôn ấy, xin mau mau đến mà thương-nghị, kể từ ngày nay cho đến ngày 31 Aout 1923. Lương-văn-Thiên & Cie

MỘT NẮNG NHA-TRÒ

GIÁ: 0 \$ 10. Truyền này mới in rồi, sự tích hay lắm, xem rất thú vị. (Một cuốn trọn sự lịch) GIÁ: 0 \$ 10. Truyền này lại nhà Nguyễn-Đức-Nhuận số 73 Boulevard de la Somme Saigon có bán. Cũng có gửi bán tại nhà J. Viêt và các nhà bán sách ở Lạc-châu.

ANCIENNE MAISON PHU-TOAN ĐÓNG GIẤY TÂY VÀ ANNAM LE-VAN-BEN CHỤP HÌNH VÀ RƠI HÌNH RA LỚN SAIGON 17-19, rue Amir Courbet (Halles Centrales)

MỚI RA ĐỜI

Một cái nhà-hàng hiệu Kiển-7 hành ở đường Jardins số 35 Cholon có bán sỉ và bán lẻ, giá thiệt rẻ, đủ đồ tạp vật, đồ dương hóa, rượu tây v. v. Kinh mới chư quán từ đến mua kéo ồng không mấy khi gặp giá rẻ, mình.

TỰ-DO DIỄN-ĐÀN

Người có học-thức buôn bán

Ái là người có đa nhiệt-thành. Nghe dù mấy chữ người có học-thức buôn-bán tưởng cũng lấy làm mừng rằng dân nước ta ngày nay đã thấy có dấu trong Thương-quyền không đến nỗi phụ nghệ "Tương là nghệ" ngày trước đầu cho sĩ nông công thương. Thương là nghệ chót, nghệ Thương mãi cũng là một nghệ rất khó. Song ta đã có chi bên nhân có làm mà làm thì Lâu kềm học-thức (chỉ biết chút ít biến cho đủ nhớ) cũng làm được. Huống chi đã thêm có học-thức thì còn nói chi nữa. Nhưng cũng có khi vì sự học-thức mà hóa ra kiêu-càng.

Như hôm bữa 8 Juillet quan thầy có cho tôi một cái toa ba thứ thuốc. Có dịp người nhà đi mua đó, tôi đưa bảo mua thì chỉ có một món vì tôi nên về không đi các nhà thuốc khác, và lại thuốc uống thường cũng chưa cần lắm. Kế ngày mai có dịp tôi đi Cholon mua hàng mới ghé tiệm thuốc của ông Tân-sĩ báo chế Lê-vân-Minh mà mua. Tôi đưa cái toa ông ấy cầm coi rồi sắc giần đừ mà nói rằng: Có mua ở ngoài Saigon không có nên mới về đây phải không? Tôi nói phải vì ở nhà thuốc Solirène không có đủ.

Ông ấy nói có mua ở Solirène thì lại Solirène mà mua, tôi không thêm bán đồ thừa đồ cũ vậy đâu. Thật tôi đem chứng hững không để ông ấy giần đừ như vậy. Vì thuốc giờ đi mua hoài có này không có đó thì đi sao thuốc.

Ông nói xong rồi bỏ đi còn thuốc cũng xung quanh lối đó. Tôi nói ông bán thì tôi mua, không thì thôi, sao ông lại giần đừ hỏi nằng thế-lí như vậy. Ông ấy không biết nghe không rõ tưởng tôi năn-lí mua hay sao, mà nói lớn rằng: Có đưng nói nửa bẩy giờ 100 \$ 1 ve thuốc-tôi cũng không bán, có phải biết rằng kia thuốc tôi đây tú nhưng tôi không thêm bán một đồ thừa đồ cũ vậy đâu. Tôi nói: không, ông nghe lầm, không phải tôi năn-ní ông mà mua mà đ, xin ông nhưm ít phước mà nghe lại. Ông ấy nói tôi không có ngày giờ mà nghe, thôi đi ra, đi ra. Ông thì nói tiếng Annam còn vợ đàn của ông thì nói tiếng tây cũng lập đi lập lại mấy nhiều đó về choàng xua tay mà đầy một cách rất khá 6.

Tôi thấy người Annam có họ -thức cách buôn bán như vậy, nên bắt đặc đi phải viết bài này. Nếu gặp người hẹp lượng rồi cho nhà buôn Annam ta đến như vậy cả, ấy là một con sâu lẩn sâu nổi canh vậy.

Sau đây tôi có mấy lời nhân cùng ông Tân-sĩ báo chế Lê-vân-Minh: ông có tiện buôn bán ai muốn mua thì mua. Phải không thì thôi ông có quyền gì buộc người phải mua mà làm cho rầy rà như vậy, như ai đem toa đến ông mua, ông thiếu rồi đem chớ khác ai cũng chớ đồ thừa đồ cũ không bán như ông, bịnh nghệ nằng đó chớ chết hay sao. Thật tôi buôn bán cũng nhiều chớ chưa thấy ai cách đối đãi với khách đi mua như ông vậy. Hay là ông trách tôi không đến nhà thuốc Annam mà mua để đi cũng rồi mới đến. Tôi cũng chưa đi cũng, ông nghĩ tôi xin toa ở Saigon rồi đi xe vô Chợ lớn mà mua toa hao khoi học bất luận bao nhiêu, mà chưa chắc rằng ông có đủ thuốc hay không. Cách đối đãi của ông như vậy nên không trách sao một nhà thuốc đồ sộ danh giá nhiều tư bản ngày trước ở đường Catinat phải xiêu phải ngã, làm cho mọi người phải chặc lưỡi ngó nhau. Thôi nói không cùng, ông tự xét lấy.

Một người đi mua thuốc ngày 9 Juillet.

LỜI RAO CẤP KÍP

Chư Nghiệp-chủ và chư Thương-gia, mỗi khi muốn mua đồ hay là hồ hàng, đưng ai nghĩ hết, hãy đến tại hãng ông BOY LANDRY món bài số 17 đường Bd Bonnard, bên hông rạp hát tây thì chư tôn sẽ thấy hàng có trữ nào là rượu chắt đủ thứ, đồ gia vị và thuốc diên hiệu Jon.

Nếu chư tôn không có dịp đến việc hãng chúng tôi thì xin viết thư, hoặc chữ tay hay là chữ quốc-ngữ cũng đặng mà xin cuốn ca-la-lô có kê các món hàng hóa và giá cả thì hãng gửi cho liền.

TRƯƠNG BANG QUAN LƯƠNG-Y CUNAUD ở đường Chasseloup Laubat số nhà 15. Nhờ rằng một cách rất êm ái. Trông rằng bóng sáng và răng vàng.

TAN TAN HIỆP THÀNH
 Ở lại đường Viénot số 40 ngay chợ Saigon mới.
 HUYNH-VĂN-NHUNG, kỹ nghệ.
 Nhãn hiệu có dấu chứng tại Tòa
 Marque déposée

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kim thời, làm đá, ngọc, mã lại khéo, lại có làm ở ăn trâu có
 chứng bằng đồng xi-ni-kê (Nickel), quý khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm
 tôi, xin viết thư thương nghị.
 Đồ làm rồi sẽ gửi lập tức Contre-Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đồng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HOTEL D'ANNAM
NAM-VIỆT KHÁCH-LÀU
 N° 72 & 80, DOULEVARD CHARNER, - 10, QUAI LE MYRE DE VILERS
 Đường Kinh-lấp, đường Carabelli và đường mề-sông
 Le Myre de Vilers, SAIGON

HUYNH-HUỆ-KY, Chủ tiệm
 Kính cùng Quý-khách rõ, tôi dọn một tiệm ngũ hiệu là
 HOTEL D'ANNAM (Nam-Việt Khách-Lầu) phòng rộng mát và
 sạch sẽ lắm, cũng có phòng ở tầng dưới đất được cứu tiện
 Quý-khách, xin Quý-khách thừa dịp đi Saigon đến tiệm tôi mà
 nghỉ lấy làm thông thả lắm.
 Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngành rất mát mẻ tại
 đường mề-sông Le Myre de Vilers, lối trước ga xe lửa nhỏ, nhà
 số 10 Saigon

Sté anonyme Trung-Huê, Manufacture Cochinchinoise
 de Tabacs, Cigares et Cigarettes
 Quai de Belgique, n° 217 & 223, Saigon
 (Nam-kỳ Trung-Huê yên thảo hữu hạn Công-ty)

Thuốc diều hiệu
 CON O' mỗi gói 20
 diều.
 Thứ thuốc này
 vẫn lớn và diều ngon
 đượm, mỗi diều
 hút đặng lâu hơn
 các thứ thuốc khác

Thuốc diều hiệu LÁ
 TRE' mỗi gói 20 diều.
 Thứ thuốc này tri
 danh đã lâu rồi ai ai
 cũng biết, thiệt là ngon
 gát, nhiều người ưa
 thuốc thiệt ngon thì
 dùng thứ này làm sao
 cũng vừa ý.

Thuốc diều hiệu ngòi
 SAO' mỗi gói 20 diều.
 Thứ thuốc này nhẹ
 thơm, hút rồi miệng
 còn thơm, thường hút
 nó thì hàm răng đặng
 chắc, không khô cổ, và
 hút hết diều thuốc rồi
 mà mấy đầu ngón tay
 lấy con thơm dư, mấy
 ông không ưa thuốc gát
 thì dùng thứ này rất hợp.

Chư quân muốn ngời xem mỹ-nhơn ảnh càng là năm sáng danh sơn kính
 vậy nhâm dịp may xin chữ bỏ qua rất ứng.
 Nguyên vì bản Công-ty chẳng tiếc số tiền trọng phí nước thợ danh họa
 bên Thượng-hải sang qua vẽ trưng mỹ-nhơn và tranh sơn thủy, mỗi bức đều
 có định nguyệt phân niên hiệu lịch lâu và lịch tây, với bản này sẽ ra rất nhiều,
 nhưng mà không phải bán, bản Công-ty định sách tận cho chư quân như vậy:
 Ai có đủ 20 cái bao thuốc Ngòi-sao thì đổi đặng 1 bức mỹ-nhơn và lịch.
 Ai có đủ 25 cái bao thuốc Cây-tre thì đổi đặng 1 tấm sơn thủy và lịch.
 Ai có đủ 30 cái bao thuốc Con-ô thì đổi đặng 1 tấm hình và lịch hoặc mỹ
 nhơn hoặc sơn thủy.
 Như ai có đủ 30 cái cũng đổi đặng 1 tấm hình và lịch hoặc mỹ
 nhơn hoặc sơn thủy.

TIỆM ĐÓNG XE
 Sửa xe và bán đồ phụ tùng
 đường Lượ môn bãi 99 và 101
 (Đất-hồ) Saigon
 TÂN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quý khách đặng
 rõ: Tiệm tôi có đồng hồ sửa xe như
 là xe mui, xe hai bánh, xe kiến, xe
 kéo và cũng có bán các thứ xe cũ sửa
 lại chiếc chiếc có bán đến xe đã kiến,
 bánh xe cao su láng cây giả tí bên
 tây chứ lại, cấp su đặt để thay trong
 bánh, kiến đơn tây, đồ bắt kế xe đóc
 chiếc và xe sơn mài bằng da trên may
 rất khéo và chắc, có bán ghế ngồi,
 giường đắp hai bên, hình để lắp
 đén khi đã theo xe. Sơn xe, và sửa
 xe.
 Các xin quý khách có dịp đến Đất-
 hồ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước
 có công cuộc của tôi làm, sau có cần
 dùng món chi da thiếu mua giúp làm
 ngồi, thì tôi rất cảm ơn hạ cố; Còn
 chư quý khách ở xa muốn gửi thư
 hỏi thăm món chi cũng gĩa cả tôi sẵn
 lòng liền đáp.

PHẢI NGỪA THUỐC GIA
 Kính tới từ với Lạc-Châu Gia-Tôn
 được rõ, những các thứ thuốc Cao,
 Đơn-Huân-Tấu của bản Đường đến
 là thuốc của ông Lạc-Châu Y-VI-
 SANH bản trên ra công chọn lựa các
 thứ Thanh-Được mới máy Đanh-Sơn
 mà chế luyện cho tận thiện bản này,
 rồi mới đem ra mà cứu chúng giúp
 đời, dùng bình ông Phát mà làm kỹ
 hiện.

Xưa nay cứu sống mạng người lấy
 số ngàn muôn mà không có Đanh-
 Sơn đều xưng danh tưng đức, thiệt
 bản Đường mừng chứng tiết chí.
 Chẳng lẽ mới đây lại có kẻ gian nôm
 giặc đồ tư lợi, chẳng kể tôn như bản
 nó dùng các thứ thuốc rất xấu lên
 mà chế ra thứ Cao-Đơn-Huân-Tấu
 rồi nó đem ra mà cứu chúng giúp
 đời, dùng bình ông Phát mà làm kỹ
 hiện.
 Xưa nay cứu sống mạng người lấy
 số ngàn muôn mà không có Đanh-
 Sơn đều xưng danh tưng đức, thiệt
 bản Đường mừng chứng tiết chí.
 Chẳng lẽ mới đây lại có kẻ gian nôm
 giặc đồ tư lợi, chẳng kể tôn như bản
 nó dùng các thứ thuốc rất xấu lên
 mà chế ra thứ Cao-Đơn-Huân-Tấu
 rồi nó đem ra mà cứu chúng giúp
 đời, dùng bình ông Phát mà làm kỹ
 hiện.

DU'ONG-DIEN
 Marchand de Meubles
 Rue Calinal 109-111-113
 SAIGON

Tiệm tôi có bán giường đồng
 chơn vườn, đồ mộc nôm bằng
 đồng ở bên Huế-kỳ mới lại.
 Giường đồng, sắt, cây, theo
 kiểu kim-thời.
 Bàn ghế, tủ kiến, đá cẩm-thạch
 và các thứ ghế hiện THONET lại
 có tủ, bàn, ghế đánh vernis
 tampon.

TIỆM
HÀ-PHƯ'OC-SANH
 Vinh-Phước - Saïc
 Một công phố trừ đồ thứ thuốc
 Tây Tầu thần hiệu.
 Dầu thơm, giấy, viết, mực, đồ
 học trò đặng.

Một công phố trừ đồ thứ thuốc,
 Rượu Tây, rượu Tàu, đồ hộp và
 đồ đồ dùng trong đám tiệc.
 Giấy, nón, giày, quần áo-kỳ,
 hàng Bắc, hàng Tàu, hàng may y phục
 Annam
 Tiệm có bán đồ thứ thuốc của tiệm
 Nhi-thiên-Đường Cholon.
 Tầng trên lầu có cho mượn
 Phòng-ngủ.
 Tiệm này buôn bán chắc chắn và
 đẹp nước bề bề; giá nơi hơn các nơi.
 Xin đồng-hang quang cố, tôi
 hết lòng đợi ơn.
 Nay kính mời,
 Chủ-nhơn: HÀ-PHƯ'OC-SANH.

HÀNG-HOÀ-PHAT
 SELLERIE HARNACHEMENT
 N° 150, Rue d'Espagne - SAIGON

Tiệm này của người Annam, có
 may đồ bắt kế ngựa, da tây, da đỏ,
 da thú, lớp muối may nệm cho xe
 hơi, xe ngựa, xe kéo, và vỏ xe hơi
 bằng mây dền khí, (Vulcanisation)
 y theo lời giao, bề chỗ cũ và lại không
 có tính tiền.
 Lãnh làm ghế nệm ngồi có ruột gà
 (Resorts) lớp bằng da, nỉ, nhung, bố
 có bông, có làm dây xích lạng da
 tây theo kiểu kim thời, rất đẹp.
 Tiệm này bán mỗi món đều giá
 rẻ hơn các tiệm khác.
 Quý-khách trong lục châu có
 muốn mua hay là hỏi việc chi xin
 mới đến tiệm tôi thương nghị, hay là
 viết thư thì tôi sẵn lòng hồi âm lập
 tức.
 Toàn là thợ Nam-kỳ làm trong
 tiệm này.
 Chủ nhân kính đôn,
 PHAM-VĂN-NGO.

THI-THO'
 TIỆM THỢ BẠC
 NGUYỄN-VĂN-ĐẠO, Bijoutier
 successeur Maison NGUYỄN-VĂN-GIAO
 13, rue Schrader, Saigon

Kính cáo cùng quý ông, quý bà đặng
 rõ: Nguyên tiệm này trước là
 tiệm của Nguyễn-Văn-Giáo, đã mãn
 phần rồi. Nay người cha là Nguyễn-
 Văn-Đạo cũng làm đồ nữ-trang theo
 kỹ thuật thời, những là: trâm, chuỗi,
 kiềng, chuỗi, bông tai, nhẫn, vàng, đồ
 kim cương, ngọc hồng, ngọc đặt, đồng
 chiếc, v. v. Đồ thứ kiểu theo kim
 thời cũng như ngày trước vậy. Xin
 quý ông, quý bà, muốn dùng món
 chi xin dời gót đến tiệm tôi, hay là
 viết thư mà gửi cho bản hiệu thì tôi
 cũng hết lòng làm theo ý. Quý ông,
 quý bà dùng món chi thì tôi cũng hết
 lòng chân thành mà gửi đến cho quý ông
 quý bà đặng.
 Kính cáo
 NGUYỄN-VĂN-ĐẠO
 Bijoutier, 13, rue Schrader, 13 - Saigon

IMPRIMERIE DU CENTRE
Louis MINH
 76, Boulevard Bonnard, Saigon, 76.

NHÀ IN « IMPRIMERIE DU CENTRE »
 CÓ ĐỦ CÁC THỨ CHỖ
 TÂY, QUỐC-NGŨ, ANNAM LỚN NHỎ ĐỀU CÓ
 ĐÃ IN MAU MÀ GIÁ LẠI RẺ
 TẠI ĐÂY CÓ ĐÓNG SÁCH ĐỒ KIỆM VÀ BÁN GIẤY

HÀNG NHÀ LÀM RA : GIÁ BÁN THIẾT RẺ

TANG-KHANH-LONG chúng tôi mới lập thêm một hàng
 tại Hanoi số nhà 152 đường Coton, chỉ chuyên chế các thứ
 hàng kẻ ra sau đây:
 Nón Casque trắng-vàng-sâm, da liễu; Giày tây, giày hạ An-
 nam, giày Nhứt-bồn.
 Chiếc trải salon, và cầu thang: tapis chổi chân; rương và
 valises bằng da.
 Ghế sêch du, ghế Thonet « chaises ».
 Đèn kim tròn, và đèn, đủ kiểu; hàng béc: xuyên, lãnh, the,
 lụa, vải may mũng, đồ thêu, dentelles, ba-ton (cannes).
 Nón nũ « feutres » mua tại bên tây. Và khác các thứ con
 dấu bằng đồng, bằng đá, Cẩm-Thạch vân vân.
 Như quý khách muốn mua thứ gì về bán, sẽ có lời nhiều
 thời xin dời gót ghé lại tiệm Tang-khanh-Long số nhà 10
 đường Calinal và tiệm nhánh Đông-nam-phỷ số 76 đường
 Bonnard; giá cả chúng tôi xin tính theo như ở Hanoi.
 Nay kính mời
TANG-KHANH-LONG
 HANOI. - SAIGON.

ĐỒ CÀN, ĐỒ THIÊU VÀ HOA-LY
 Bán tại tiệm
TRẦN-QUANG-NGHIÊM
 Đường Lượ môn, số 203 (góc chợ mới), Saigon

GIÁ RẺ:
 Tiệm này có trữ đủ các đồ CÀN ĐUNG VẸ ĐEN KHI như DÂY ĐEN
 BÓNG ĐEN, QUẠT MÁY ĐIỆN, BÀN TI ĐIỆN và các đồ cũ
 ĐEN THÁP BĂNG ĐÀU SÀNG và ĐÀU LỬA CỎ LANG SÔNG và HÀNG
 TỰ LỰA BẮC-KY.
 Bán sỉ và bán lẻ giá rẻ.

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ CÁC THỨ TRÀ CỦA ANNAM

Bán đủ các thứ hàng nôm ở ngoài Bắc
 May quần-áo đất Annam, và đồ Tây
 Trà mạn ướp các thứ bông thơm.
 Trà tàu người mình chế ra. Uống nó ngon lắm.
 Trà hột, có thứ thiệt tốt, cũng có thứ vừa vừa.
 Trà nũ, ướp bông thơm.
 Lá vôi, nũ với 2 thứ này uống nó tiêu lắm.
 Các thứ nôm Casques.
 Giày hạ dòn ông, dòn bà.
 Bép dòn ông, dòn bà. Và các thứ hàng hóa Bắc.
 Thợ may thiệt khéo, may đồ dài dòn ông, dòn bà, và
 đồ tây đủ kiểu, xin làm theo vẽ đặng lòng quý ông, quý bà, còn
 giá cả, linh phải chăng.
 PHƯƠNG-THAI
 Đường d'Espagne số nhà 151
 Chủ-nhơn: NGUYỄN-THỊ-THÌN
 Kính mời

LỜI RAO CẦN KIẾP

Kính cùng Lục-châu chư quý vị đặng
 rõ: như vì tôi mới chọn đặng một
 chỗ đất đặng làm ngôi gạch rất tốt
 nên tôi đã lập một cái lò-gạch để hiện
 là Nam-thành-Phát tại ngoài vòm
 Thủ-Thừa lục kẻ là Vàm-củ mề bên
 (Tân-an).
 Lò gạch của tôi đây tuy mới lập
 mà làm đủ thứ ngôi gạch, như là
 gạch tiền, gạch thờ, gạch lùn, ngôi
 đại tiền, ngôi móc, ngôi ống.
 Lại tôi cũng có trữ bán vôi, ciment,
 các, gạch bích-ton nôm.
 Kính xin chư quý vị thương tình
 như có cần dùng các món nói trên
 đây xin tới lui giao tiếp công tôi, tôi
 rất cảm ơn.
 Chủ-nhơn
 NGUYỄN-TRUNG-CHÁNH
 Làng Linh-Quê

PHÒNG TRƯNG BẢNG THIÊN NGHỆ

HIÊU LÂM-QUANG-SĨ
 N° 92, Boulevard Bonnard
 Ngang nhà thuốc thi (chợ mới) Saigon
LÂM-NGOC-THACH
 Tròn lầu N° 58, Rue d'Adran
 Ngang tòa Tân-Đào (chợ cũ) Saigon
 Kính cùng quý Ông, quý Bà, quý Thầy
 và quý Cô đặng rõ: Nguyên chúng tôi
 làm nghề trưng bày và bán hàng
 nôm có hơn tám năm dư, nên sự kỹ
 càng, chắc chắn và khéo léo của chúng
 tôi làm chúng khác chi người Lơ-gơ,
 cũng một đờ nên lưu tâm là nghề
 chúng mà lại ở riêng của người thợ
 nôm mà thôi.
 Chủ-nhơn
LÂM-QUANG-SĨ
 Kính cáo

NHI-THIÊN-ĐU'ONG

31, rue de Canton, Cholon
NHI-THIÊN-ĐU'ONG ĐƯỢC TỬU
 (Thuốc rượu Nhi-Thiên-Đường)
 Thuốc rượu của tiệm Nhi-Thiên-
 Đường là một thứ thuốc rượu rất
 quý, do nơi tiệm chúng ở tại Quảng-
 Đông tỉnh Thanh gởi lại; đến niên
 trước thọ, đoạt tào hóa chi công,
 xưa nay chưa có thuốc rượu nào mà
 bổ dưỡng như thế, đều hóa huyết
 mạch cường tráng tinh thần cho bằng
 thứ rượu thuốc này, lễ ứng nó
 thường thì một máy hông như người
 trai già trẻ, hèn mèn đều đặng đặng,
 thật nó là bá bổ Thanh-Được, công
 hiệu như thần.
 Nếu uống nó cho thường thì ít
 lâu trừ bệnh; tinh-thần Li-vong
 kiện, định dưỡng như thần; khai kỳ
 kiện-vi, máu me đều đặng, nước da
 mịn màng, những người mà tiền thiên
 bất túc, hậu thiên bất điều, thì nên
 uống nó cho thường mà bổ dưỡng.
 Đem bà mà vàng úa ốm yếu thì nên
 dùng nó, lo sợ muốn an thai bảo sản,
 thì uống thứ thuốc rượu này khỏi lo
 hậu họa.

Ấy là một thứ thuốc VỆ-SANH rất
 nên bổ dưỡng.
 Chư quân có mua thì hãy nhìn cho
 kỹ cái nhãn hiệu ông PHÁT mốp của
 hiệu NHI-THIÊN-ĐU'ONG thì mới
 khỏi lầm thứ giả uống vào sanh bệnh.
 Trị những các chứng kể ra sau này:
 1.-Người còn thiếu niên mà đặng
 nó thì khỏi sợ Tiền thiên bất túc.
 2.-Người trung niên mà đặng nó
 thì khỏi lo bệnh hậu thiên bất điều.
 3.-Người lão niên mà đặng nó thì
 khỏi lo bệnh khí suy huyết kiệt.
 4.-Đem bà con gái mà đặng nó thì
 khỏi lo về bệnh thất điều.
 5.-Người vẫn như đặng nó thì
 có ích về thần trí mề mề.
 6.-Người thương cổ mà đặng nó
 thì có ích về cân lao mà không biết
 mỏi.
 7.-Những kẻ hồ Á-Phin mà đặng
 nó thì có ích về khôi phục nguyên
 hình.
 8.-Người không có con mà đặng
 nó thì ít nhiều còn cháu con.

CÁCH DÙNG: Mỗi bữa trước khi
 ăn cơm 5 phân đồng hồ tây theo sức
 mình mà uống.
 Giá tiền: {Ve lớn 1 25
 {Ve thường 0 25

KY-NGUYEN
 SỬ LAM BÓNG HOA BẢNG CEMENT
 VÀ THẠCH-CAO

Ở trước gara xe lửa Xóm-dầu đường Route
 Dasse số 16 Cholon.
 Kính trình cùng Quý-ông đặng hay, tôi có
 lập một sở đồng đúc làm bằng Ciment
 Thạch-cao để bán nhà đủ thứ kiểu, như
 Lỗ-cốt (chapeaux) c-c-cốt (ciel de porte)
 Bông-nôm-nô (Trottoir Lang-cang (Balustr)
 Bành (Vase) lại cũng có làm đồ để nhà, như
 mồi-nôm (pitiaph) khuôn nôm mà đủ kiểu.
 Có các đồ bằng beton armé như là: Ông
 công từ hai tới lốt long cho tới 8 lốt
 long, Trụ bằng rào, trụ ranh đất, nắp đậy
 ống lớn nhỏ, ghế ngồi ngoài sân, ngoài
 vườn cũng bằng beton armé, lại có hàng
 gạch Ciment để lát má, gạch xây nhà bằng
 beton armé, Lỗn nước có cốn, lỗn nhỏ
 đủ kiểu, chậu trồng cây.
 Nội các một lời nhứt thiệt mền chi làm
 bằng cement và beton armé đồ có đủ hết.
 Tôi tôi có lịch đặng các nhà, làm má, làm
 lăng rào bằng Lang-cang cement hay là
 song ly sắt, cửa ngõ sắt, các thứ đồ bằng
 sắt tôi đều có làm làm hết.
 Xin Quý-ông muốn cần dùng món chi xin
 đến nhà thương nghị, hoặc gởi thư thì tôi
 cũng liền am cắt nghĩa rành và cảm thành
 tâm.
 Nay kính
 HUY-VĂN-SOX
 Kính đôn

XIN CHIẾU CỔ

Đời thanh trị tài bình, thì con
 người sinh sống ra cũng đặng
 hơn khi trước bởi phần, bởi vậy tôi
 đem thóc mỗi khi Saigon có bày chơi
 là, hoặc là cuộc chơi v.v. thì tôi nghĩ
 cho quý-khách ở Lục-châu lên Saigon
 chơi, mà chẳng để khách-sơn nghĩ
 ngại, làm sự vui thành ra buồn. Bởi
 vậy chúng tôi mới lập ra một Tiệm-
 nôm-hàng NAMI-TRUNG KHACH-SAN
 tại đường Nemisis N° 101-103 gần bên
 gác Tiệm cầm đồ Saigon. Phòng ở
 phía theo mặt đường đi, rộng rãi mát
 mẻ tư bề và yên tĩnh, lại gần các mối
 đường xe lửa Cholon, đường giữa,
 đường mề-sông, và xe Cán-khẩu, xe
 Mễ-tho, rất tiện cho quý-khách khi
 lên xuống.
 Các xin quý-khách trường tình đồng-
 bang giúp cho chúng tôi đặng đặng,
 thì ơn ăy ghi tạc hàng ngày.
 Quản-Lý:
HIỆP và THẮNG.

DÀNH DÂY THÉP

Đề như vậy:
NHỊ-THIÊN-DƯƠNG
Cholon
DÂY THÉP NỔI
Số 658

NHI-THIÊN-DƯƠNG

DAI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38, — CHOLON

CƠ BAN CÁC THỦ THUỐC CAO ĐƠN HUỖN TÂN RẤT THIÊN HIỆU NHƯ SAU NÀY:

Table listing various medicines and their prices. Columns include item names, quantities, and prices in different currencies.

NAM CHIAU KHACH LAU
NHÀ HÀNG CHO MUON
PHÒNG NGŨ

ở đường Amiral-Courbet
số 29, 31, 33, 35, Saigon
Sửa sang rất tinh sạch, và bồi-bấp
có thể-tr. Vày từ đây cũ xin trong
Lục-châu chur qui-bà qui-ông có dịp
đi đến Saigon, xin vui lòng ghé tạm,
an nghỉ bước đường, rất cảm thanh
hạ-6.

TRAN-LONG
TIỆM ĐÓNG GHÉ MÁY
ROTIÑER

Réparation des Raquettes
Rue Tarc n° 13
SAIGON
Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi,
rất có một nghề làm ghé máy theo
kiểu Hồng-kong, ghé dài, ghé dĩa,
ghé gối, lớn có nhỏ có, đủ thứ, cũ
đang rất khéo rất đẹp, có sửa vật
mày, đồ đánh trả lungt; ghé rổ bừa
các đồ khác. Xin liệ-vi đ. u. chơi, tôi
mọi lòng tiếp đ.

THIỆT-NHỆP-XU'ONG
F. NAM & L. LUC FRERES
đường Pellerin môn bài số 142, 144
SAIGON

Bồn hiệu chuyên việc tu hồ máy
viết, tu-sát đủ kiểu.
Bồn sắt bồng và các thứ kim khí rất
khé l.
Sửa sang và đủ các thứ khí giới.
CHUYÊN NGHỀ. — Mọi dao lớn
nhỏ, mũi kéo, dao cạo và xâu, dùng
máy điện đôi mũi thật bén. — Soudure
Autogène.
Rèn các đồ phụ tùng theo kiến võ
lâm thường và đáng chữ.
RÈN GIƯỜNG SẮT
VÀ ĐỒ DÙNG NGỒM HIỆP-VIÊN
LÀM ĐỒ BẰNG SẮT
Cửa và rào sắt, cửa ngõ rào sắt đủ
kiểu dễ rào mả.
Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường.
Ổng khóa và chìa khóa thật chắc.
Có làm đồ thau-lỏi (paratonnerre)
chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe-
máy hơi.
Làm đồ ghé đi Lục-tinh.
Công việc làm kỹ-học mà giá r.

Diệp-Hương
LỖ LAM XÀ BONG (Saxanetie)
Quai đ. u. Jacques số 113 Cholon
Có làm đồ thau-sắt bằng thường dùng
như xa-bong của người vậy mà giá
rẻ hơn nhiều là vì xi-bong làm
tại đây thau-sắt xuất cảng nhập cảng

HÀNG CHÁNH BÈN HUE-KY HIỆU
ASSOCIATED OIL COMPANY OF CALIFORNIA E. U. A.
Hàng: Associated Oil Company Indochina Ltd. 141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000

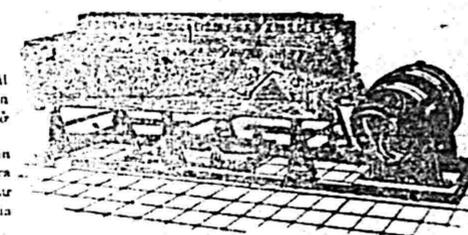
Đại-ly ở các tỉnh
Cholon. — Lương-dương-Kỳ, Ba-liên. — Hồng-Hoa. — Quên-dư-Tương.
9 Avenue Jaccares. — Tân-an. — Quận-Biên-Lai. — Long-xuyên. — Thái-Vương.
Ba-lâm. — An-kim-Lợi. — Sa-điền. — Công-Xương. — Cầu-cung. — Trần-triêu-Kỳ.
Vinh-Tương. — Tân-cử. — Bình-Thương. — Hòa-nh. — Công-Phát.
Nhatrang. — Hạp-On. — Sadee. — Đông-Sanh. — Minh-hoai. — Mã-hoa.
Phan-Phan. — Kim-sang-Heng. — Soctrang. — Huế-Pnat. — Xecay. — Mỹ-Loa-Tương.
Đầu sủn hiệu "CUP" kêu là "BROC". — Thương hiệu hòng
Đầu lửa hiệu "CUP" kêu là "TASSE". — Tốt nhất lượng
Đầu lửa hiệu "CLOCH" kêu là "HOBLOGE". — Tốt bực nh

XƯƠNG THỢ-MỘC, CHẠM VÀ CÁN HIỆU LÀ:
MICHEL NGUYỄN-HIỆP-HOÀ
Tại Lãithieu Quai E. Outrey

Có đồng sản đủ các thứ bán, ghé, tủ vàng v. v. toàn hàng
cây Trúc, Cẩm-lai, Gỗ và có đủ thứ một-dã Cẩm-thạch lớn
nhỏ và lãnh làm theo kiểu.
Đã hơn 15 năm nay các nơi đều nghe danh và được vừa
lòng cũng khen ngợi luôn. Có sản nhiều món rất xinh đẹp, để
cho quý ông muốn chọn đồ khéo và vừa ý, thì nên gởi thơ mà
thương nghị với Xương-thợ-mộc này.

A. DENHOLM
N° 36-38, Rue Lefebvre, N° 36-38
SAIGON

THIÊN NGHỆ VÈ
VIỆC HẤP MÁY
XÂY LỬA GẠO
Nhà máy tu sửa
cho đến các loại
tại Đông-pháp.
Cam kết chắc chắn
về sự bền vững và sự
đáng tin cậy của
máy móc.

NGUYỄN GIẢN MÁY - ĐỒ PHỤ TÙNG - ĐỒ THAY ĐỔI - DÂY THIỀN
PHỤ TÙNG - VÁN VÁN - MÁY LẤM DẦU, LẤM ĐƯỜNG - MÔ-TÔ
NỘI SỐ ĐỀ V. V. GIÁ PHẢI CHĂNG

Ngề mới trong Nam
Xin các ngài lưu-ý, tôi mới mở ra một
tiệm họa chơn dung trước tôi đã giúp nhiều
nhà họa chơn dung trứ danh. Tiệm mới lập
mà đã đông nhiều nhà danh giá ban khen.
Hình vẽ thật in hình sống tự nhiên, có
tinh thần. Mọi họa chơn dung Đức Kiêm-
thường. Vẽ đủ thứ theo kiểu Âu-châu. Như
là:
đen mực, couleur sépia — Giống màu mùng
quần, peinture à l'huile — dầu màu vẽ bđ.
Nếu tiệm tôi có vẽ không giống không lấy
tiền công. Có lĩnh vẽ đủ thứ sơn thủy và
chim thú. Như lục-châu các ngài, muốn vẽ,
gởi thơ hỏi giá cả phân-minh, hoặc không
có hình chụp, bèn tiệm coi người mà vẽ
cũng được đẹp vậy. Muốn gởi thơ đi nơi
đây.
ĐẶNG-VĂN-KỶ
N 5, Rue Martin des pailières
Près de la gare de Daka
SAIGON

THẤU-THUYẾT
CÂY DẰNG MÙI DÒI

(Tiếp theo)
Mình tưởng thàng nhỏ đó là con
của tôi để hay sao? Trời ơi, hèn chi
hôm nay tôi nghe mình vẽ trong Cẩu-
mông mà mình không chịu ra kiểm
mà thăm tôi. Mình đứng có nghĩ như
vậy mà tôi-nghiệp cho cái thân tôi.
Váy chớ hôm nay mình ở trong nhà
chủ, chủ không có nói chuyện tôi xi
được thàng nhỏ đó rồi tôi xin với ông
Có động tôi nói, lại cho mình nghe
hay sao? Mình hỏi tôi mình đi hơn 9
năm nay lụy mình bực bực chớ chẳng
hề khi nào tôi dám phụ cái lòng mình
bao giờ. Nay mình về nếu mình nghĩ
quyên như vậy thì là đòng công tôi
chớ đợi bấy nay làm.

Tao về chớ có nói chuyện cho tao
nghe đủ hết, chủ nói mấy nghèo khổ
nên về ở với anh hai rồi sau đi theo
vợ chồng chủ Tích lên Bình-Tây mà
làm vườn. Mấy xi được một đừn
nhỏ mấy để mấy nuôi dặng hủ-hĩ
giải buồn. Tao ra ngoài này từ hồi
xé đến bây giờ tao ở dặng nhà anh
hai, thì anh cũng nói y như lời của
chủ nói vậy, anh lại có đưa áo quần
nón vớ của thàng nhỏ đó cho tao coi
nữa.
— Phải, nhà tôi trồng trái, mà tôi
lại hay bỏ nhà mà đi làm ăn, nên
tôi gởi đồ dặng nhà anh nuyên
anh ở trong giường học cắt giôm.
Anh có đưa giấy của ông Có cho
mình coi hay không?
— Có.
— Nếu vậy, sao mình còn nghĩ nỗi
gi?
— Không nghĩ sao được.
— Tại sao mình nghĩ, đầu mình
nói cho tôi nghe thử coi.

— Đàn-bà, chớ đi làm ăn xa, ở
nhà khi không mà có con, làm chớng
ai lại không nghĩ.
— Tôi nói con tôi xi được tôi để
tôi nuôi chớ không phải con tôi đẻ.
Trời ơi! oan ức cho tôi biết chừng
nào.
— Thuở này người ta có xi được
thì xi được tiền bạc, chớ có ai mà xi
được con bao giờ.
— Váy chớ chủ nói mình không đủ
tin hay sao?
— Chủ thường mấy còn ghét tao,
nên chủ nói theo vậy, hơi nào mà
tin.
— Mình nói chủ bình tôi, váy chớ
con anh hai đó mình cũng không tin
anh nữa hay sao?
— Anh là anh ruột mấy chớ phải
là anh tao hay sao. Mà chủ với anh
hai ở nhà còn mấy lên ở trên Bình-
Tây, mấy làm giống gì mà có một-lũn
con đó, chủ với anh hai làm sao rồi
được.

Mặc chủ Tích chủ chết rồi, thôi
mình lên mình hỏi thử thím Tích
coi. Bây giờ thím có chớng khác ở
ngoài Chợ-duối đó.
— Thêm quen với mấy chớ có quen
với tao đâu mà hỏi.
— Thệt tức lắm! Mình nói không
phải con tôi xi được, vậy mình không
coi cái giấy của ông Có đó sao?
— Giấy gì ở đâu mấy kiểm đem về
mà gởi bà con, ai có biết chữ Tây
đâu mà coi.
Ba-Thời nghe nói nghen-ngùn, ngồi
khóc ngay chớ không nói chi được
nữa, khóc một hồi rồi chắt lưỡi than
rằng: "Trời đất ơi! oan ức cho tôi
biết chừng nào! Xin trời phát soi xét
giùm cái lòng ngay của tôi, kéo tôi
chín tiếng oan như vậy tôi nghiệp
lắm mà!"
Trần-cần-Hữu nằm bên ván hút
thuốc không thêm nói chi hết. Thàng
Được còn thức nằm nhìn thính trong
huồng, nghe hết đầu đuôi mọi việc

tuy nó còn thơ ngây, chưa đủ trí
khôn, nên không hiểu những lời gay
gắt nghi ngờ của tên Hữu làm đau
đớn lòng dạ, làm nhưoi như danh
tiếng của Ba-Thời là đượng nào, song
nó biết tên Hữu không phải là cha
nó thì nó chẳng có chút chi buồn,
còn nó biết Ba-Thời là mẹ nuôi chớ
không phải là mẹ ruột, thì trong lòng
nó lại xôn-xang bực-rức vô cùng,
không biết Ba-Thời còn thương nó
nữa hay không, không biết cha ruột
ở đâu, tại sao mà để nó ra rồi không
chịu nuôi, lại hòng bỏ cho người
ta xi được. Nó vừa suy nghĩ tới đó
lại nghe tên Hữu tần hần rồi nói rằng:
— Mấy nói tao kiểm chuyện nói
oan cho mình, chớ thàng nhỏ đó không
phải con của mấy đẻ; thời thì mấy
đuối nó đi đâu nó đi đi.
— Con nít mới làm chính tuổi mình
hiểu đuối nó đi, nó ra khỏi nhà biết
lành giống gì cho có cơm mà ăn; làm
như vậy mình không sợ tôi hay sao?

— Tâm chính tuổi còn nhỏ gì nữa.
Đi ở với người ta coi gà giữ vịt mà
ăn cơm không được hay sao? Như
nó có làm biếng thì nó đi xin nó ăn,
mấy tưởng nó đại nó nằm mà chịu
chết đói há?
— Nuôi nó từ hồi mới sáu bảy tháng
đến bây giờ mền tay mền chân, ai
nó lòng nào mà đuối nó đi cho đánh.
— Mấy nói nó không phải con của
mấy đẻ, sao mấy thương nó dữ vậy?
— Con nít của họ dặng xóm mình
thấy mình còn thương thay, huống chi
là con mình nuôi.
— Nếu mấy nói đuối nó đi thì tội
nghiệp, thời thì kiểm người ta mà
cho nó cho họ nuôi, chớ mấy đẻ nó
ở trong nhà tao thấy tao ghét lắm,
không biết chừng có bữa tao nủ
giận dặng tao đập nó chết đi.

(Sưu sẽ tiếp theo)